

Gröna bladet

03

Utbetalningar

Alla kommer inte att få sin ersättning vid första utbetalningstillfället. Sid 2.

Klimatseminarium

Hur ser det framtida klimatet i Uppland ut och vilka utmaningar och möjligheter ger det lantbruket? Intressant seminarium om klimatförändringarna. Sid 5.

Restaurering av slätterängar

Markägaren Nils Hydén har restaurerat slätterängar och gjort en betydelsefull insats för växter och insekter. Nu planerar han att restaurera flera ängar i närheten av de artrika ängar som idag finns vid Brunnsvik. Sid 8.

Sommaren är kort....det mesta regnar bort.... Tomas Ledins gamla slagdänga har känts mer träffsäker än någonsin denna sommar. Det denna låt handlar om är att man ska ta tillvara på de stunder då solen skiner. Texten är troligen bildligt menad och Ledin hade kanske inte just vårbruket, vallskörden eller spannmålsskörden i åtanke. Men är det något som lantbrukare är bra på så är det väl just detta – att passa på när solen skiner. Och just nu är det säkert många av er som ängsligt blickar upp mot den ständigt grå himlen och undrar om det aldrig ska bli tröskväder.

I juni fick vi en hel del anmälningar från förtvivlade brukare som kanske måste så om allt för tredje gången. Trots detta säger Jordbruksverkets prognos att

spannmålsskörden i år förväntas bli 16 % högre än ifjol. Men detta under förutsättning att det inte regnar för häftigt i augusti så nu håller vi tummarna för uppehållsväder en tid framöver.

I slutet av juni påbörjade vi arbetet med att utreda eventuella återkrav av felaktigt utbetalda gårdsstöd för perioden 2008-2010. Ja, det var ju just en bra tid att påbörja detta mitt i sommartider, tänker ni! Jag håller med - mycket olämpligt. Anledningen till detta ofog från vår sida är att hinna med arbetet innan årets utbetalningar av framför allt gårdsstödet. Vi vill göra allt vad vi kan för att få ut utbetalningarna så snart som möjligt till så många som möjligt.

Senaste tiden har det varit mycket diskussioner om mjölkkrisen i landet och önskemål finns om att tidigarelägga årets utbetalningar. I Uppsala län har vi idag knappt 200 mjölkföretag enligt senaste statistiken. Dessa är betydelsefulla för att de håller vårt vackra landskap öppet och bidrar till sysselsättning inte bara i sitt eget företag utan även i efterföljande led. Men framför allt för att de levererar ett så komplett livsmedel som innehållet 18 av de viktigaste 22 näringsämnen. För mig är det obegripligt att 1 liter mjölk kan kosta 10-12 kr i butiken medan bonden bara får knappa 3 kr. Ändå är mjölken i hyllan nödvändig för att en livsmedelsbutik ska överleva. Varje dag – året om! Att tidigarelägga stödutbetalningar förbättrar likviditeten för stunden – men det kan knappast ses som en lösning på problemet!

Helene Holstein,
Landsbygdsdirektör

Innehåll

Utbetalningar	sid 2
Energi & Klimatmässan	sid 4
Minska ansökan	sid 5
Klimatseminarium	sid 5
Brunnby lantbrukardag	sid 6
Betesplanering	sid 7
Restaurering	sid 8
Rådgivning	sid 9
Utbetalning av företags- och projektsstöd	sid 10
Landsbygdsgalan	sid 11
Bredband	sid 11
Vattnets betydelse	sid 12
Mygg i nedre Dalälvsområdet	sid 13
Våtmark och fosfordamm	sid 14
Diken och vattendrag	sid 15
Kurser & Rådgivning	sid 16

Utbetalningar 2012

Trots stora handläggningssvårigheter under 2011 lyckades vi att få ut de flesta utbetalningarna för EU-stöden i tid. Handläggningen har även i år försenats på grund av återkravsarbetet efter blockinventeringen. Nya beslut ska fattas för de som fått stödrätter indragna. För de brukare som har haft handjursbidrag ska sedan Jordbruksverket fördela tilläggsersättningen från handjurbidraget på stödrätterna.

Det innebär att inte alla kommer att få sin ersättning vid första

utbetalningstillfället. Vi kommer att göra allt vi kan för att så få som möjligt drabbas.

Preliminära datum för utbetalning:

- 11 oktober delutbetalning av miljöersättningar
- 3 december gårdsstöd
- 27 december gårdsstöd och miljöersättningar

Efter årsskiftet sker utbetalningarna löpande

Margaretha Nilsson
018-19 53 65

Läs mer om årets utflyktsprogram på www.biotopia.nu.

Utflykterna är gratis!

Kompetensutveckling

På sidorna 16-19 kan du läsa om många kurser som genomförs här i länet och som kan vara dig till hjälp i ditt företagande! I kalendarier på lansstyrelsen.se/uppsala kan du under hösten hitta fler erbjudanden. Ha för vana att regelbundet besöka vår webbplats för att ta del av nyheter som dyker upp.

Energi- och klimatmässa i Fyrishov 28-29 september

Ekologiska Lantbrukarna i Uppland, Uppodlarna, arrangerar en mässa med utställningar och seminarier om det senaste inom energiteknikområdet. Mässan riktar sig till alla som är intresserade av teknik- och hållbarhetsfrågor, såväl professionellt som privat och inte minst företag på landsbygden.

– Målet på sikt är ett lantbruk som drivs helt utan fossil energi och som kanske till och med binder mer koldioxid än det släpper ut. Men för att nå dit behöver vi lantbrukare hjälp med utvecklingen av lantbrukets energi- och klimatteknik, säger Kjell Sjelin, ordförande i Uppodlarna. Det finns många tekniska lösningar på gång, men vi upplever att det går alldeles för långsamt. Genom mässan vill vi visa vad som är på gång, uppmuntra forskare och innovatörer och inspirera beslutsfattare till fortsatt utveckling.

Vi vill, så långt det är möjligt, visa nya innovativa lösningar inom vind-, vatten- och vågkraftverk, solfångare för värme och el, solspisar, solpumpar, solventilatorer, reflektormaterial, vakuumisoleringspaneler,

energifönster, värmepumpar, noll- och plusenergihus, LED-belysning, elbilar, elarbetsfordon, soldrivna gräsklippare, vätgasfordon, stirlingmotorer, elektrolysörer, bränsleceller, termoelement, tryckluftsdrift och andra alternativa energitekniker samt batterier och andra metoder för lagring av energi. Dessutom hur enskilda lantbrukare kan använda sin egen mark som kolfälla. För mer exakt information om utställare, se mässans hemsida.

Lördag 29 september inleder vi med klimatshowen Moder jord – för god att kolsyra, med uppsalapprofilen Staffan Lindberg, artist och ”klimatbantare”.

Under de två dagarna presenteras ett digert seminarieprogram med korta föreläsningar non-stop. Ett axplock:

- Vakuumisolerings-Hur kan ”ingenting” isolera bäst? Navid Gohardani, Bygghälsan, KTH
- Solceller för el - Från foton till kilowatt. Johan Lindahl, Solcellsgruppen, Ångströmlaboratoriet
- Solvärme- Energi för din bostad Sven Olof Sundell, Sundell Teknik, Svenska Solgruppen
- Vindkraft- Egen elproduktion Anton Steen, projektledare, o2
- Våg-och strömkraft Vattnet som kraftkälla. Mats Leijon, professor i elektricitetslära, Ångströmlaboratoriet
- Batteriteknik för minskad miljöpåverkan. Carl Johan Rydh, ETC

UPPODLARNA

Battery and FuelCells Sweden

- Är elbilen här? Magnus Johansson, Elbil Sverige
- Kan man reparera klimatet? Tor Kihlberg, kemist och forskare

Hela seminarieprogrammet hittar du på mässans hemsida.

Öppettider för mässan och seminarier är 10-17 både 28/9 och 29/9. Ingen föränmälan. Ingen entréavgift.

Läs mer på: www.solvindvakuum.se

Solcellspaneler. Foto: Uppodlarna.

Att minska din ansökan om stöd

För er som har haft problem med sådd på grund av årets regn så påverkar inte detta gårdsstödet som ju inte har något krav på sådd eller skörd. Däremot kan du som har miljöersättningar, och då främst ekologisk odling behöva ändra i din ansökan.

För miljöersättningar gäller följande:

- om du inte kunnat så senast den 30 juni så ska du dra tillbaka din ansökan om utbetalning för miljöersättningen.
- har du sått men fått grödan förstörd av regnet så har Länsstyrelsen möjlighet att sätta ner avdrag helt eller delvis.
- har du inte kunnat skörda av annan anledning än regnet så ska du anmäla detta till Länsstyrelsen.

Du tar tillbaka din ansökan om utbetalning genom att ändra grödkod i SAM Internet. Kom ihåg att skicka in en underskriven försäkranssida om du inte kan e-signera. Om du sått men inte kan skörda så ska du skicka in en anmälan om detta till Länsstyrelsen. Ange anledningen till att skörd inte kunnat ske.

Du kan minska arealerna i din ansökan fram tills att vi fattar beslut om utbetalning. Tidpunkt för utbetalningar 2012 kan du läsa om på sid 2. Har vi meddelat dig att vi ska kontrollera ditt företag så kan du inte dra tillbaka areal.

Maria Sillén 018- 19 51 04

Foto: cc.flickr.com/Biblioteca BCBL

Boka in den 16 november redan nu!

Seminarium om klimatförändringar och konsekvenser för uppländskt jordbruk.

Hur ser det framtida klimatet i Uppland ut och vilka utmaningar och möjligheter ger det lantbruket? Hur fungerar specifika väderprognoser för jordbruket och kommer dessa bli säkrare i framtiden? Hur ska man

anpassa odlingssystem till mer extrema regn eller längre perioder av torka? Vilka kan hälsoeffekterna bli hos djuren när klimatet förändras?

Välkommen att under en halvdag lyssna på och diskutera med föreläsare från bl.a. SMHI och Sveriges lantbruksuniversitet.

Seminariet är kostnadsfritt och vänder sig till lantbruksföretag men även andra intresserade.

För mer information se:
www.lansstyrelsen.se/Uppsala

Karin von Sydow 018 -19 51 47

Brunnby Lantbrukardag

Mälardalens egen lantbruksmässa som för varje år växer sig allt större hade i år 70-talet utställare och ca 1400 besökare. Brunnby är hushållningssällskapets försöksgård utanför Västerås och där mässan för sjätte året gick av stapeln. Under dagen visades försöksodlingarna och demokörningar av maskiner för sådd, vall och jordbearbetning. Nytt för i år var valldemonstration samt att Greppa Näringen sponsrade en

grop som varje lantbruksmässa av rang bör ha.

I gropen demonstrerades bland annat effekterna på markstrukturen efter en respektive fem överfarter med tung maskin på lerjorden. Gropen fylldes av intresserade besökare vid varje visningstillfälle och många passade på att besöka den däremellan.

Greppa Näringen fanns också representerade i utställartältet. Många tog tillfället att diskutera miljöförbättringar och rådgivning på den egna gården. En herre som varit

lantbrukare i drygt 40 år, använt sig av rådgivare och växtnäringsbalanser under åren frågade vad Greppa näringen kunde tillföra honom. Frågan var med rätta befogad och svaret vi kan ge är att vi tror att det finns något för alla att hämta i den stora kunskapsbas som Greppa erbjuder. Våra rådgivare håller sig uppdaterade på den senaste forskningen. Greppa Näringen är ett projekt där man kan se att lönsamheten förbättras samtidigt som miljöbelastningen minskas.

Ann-Sofie Björklin 018-19 51 43

Foto: Ann-Sofie Björklin

Betesplanering och biologisk mångfald

I förra numret av Gröna bladet hade vi temat Djur och en artikel om Djur på bete. Det finns många olika typer av betesmarker i länet och det blir därmed skillnad hur olika typer av hagar bör betas. I det här numret har vi fokuserat på de naturliga betesmarkerna och beskrivit hur man kan planera betet där. De naturliga betesmarkerna är ofta torra och näringsfattiga men det finns också fuktiga och våtare strandängar.

Det är bra för växter och insekter med ett senare betespåsläpp i beteshagar som är rika på blommor och inte är alltför gräsdominerade. En kort avbetad vegetationshöjd från juni till augusti innebär att färre blommor och fruktställningar klarar sig i betesmarken. Släpp på djuren på betet efter den 20 juli och det blir fler blommor i hagen! Områden som är mer gräsdominerade eller är våtare med inslag av bredbladiga gräs behöver ett tidigt betespåsläpp och det är därför betesplaneringen är viktig.

Bilden visar blommande brudbröd i juni i en betesmark där man har sent betespåsläpp. Ett senare bete och betesfria år är positivt för näringsfattiga och blomrika naturbetesmarker.

Forskning har visat att växternas frukt och fröställningar blev 4 gånger mer i betesmarken då betet påbörjades efter 20 juli. Även insekter som t.ex. fjärilar påverkas positivt vid ett sent betespåsläpp. Man har sett att 66 % av 65 hotade fjärilsarter i Uppsala län har hunnit med sin utveckling till fjäril före den 20 juli och är då inte längre beroende av växten som den lever av.

Betesplanering

Finns det både torrare blomrikare områden och fuktiga gräsdominerade ytor i samma betesmark kan planeringen av betet bli besvärlig. Är de gräsdominerade områdena i hagen väl avgränsade från de torrare områdena med rara växter kan man med fördel stänga av de torrare områdena (med många blommor). På så vis finns det möjlighet att beta de gräsdominerade ytorna tidigare och de rara växterna kan få ett senare betespåsläpp. I betesplaneringen ingår även vilken hage som är bra att börja beta på betessäsongen och då ska man välja den hage som är mest näringsrik med tuvor och bredbladiga gräs. Gräs som t.ex. tuvtåtel och ängskavle betas bäst av tidigt då gräset är spätt och därför mer smakligt för djuren.

Vilket bete föredrar djuren?

Djuren väljer var de ska beta och vad de ska äta. Det finns många uppfattningar om vad som styr betesdjurens val men forskningen är ännu begränsad. Det man har sett är att betesdjuren föredrar

det friska och det örtrika betet framför betet på den våta marken. Hur påverkar ett sent betespåsläpp djurens tillväxt? Det är fördelaktigt att djuren kan komplettera bete med lågt energiinnehåll med bete av högre kvalitet, även om det senare bara finns i begränsade mängd.

Olika betestekniker

Att ha två djurslag ger en "1+1=3"-effekt av betet. Växternas yttre egenskaper, t.ex. om de är taggiga, ludna eller vassa respektive om de luktar eller smakar starkt, har en stor betydelse för om de betas eller ratas av olika djurslag. Om olika djurslag går i samma betesmark samtidigt eller efter varandra kommer deras olika betesval att komplettera varandra.

Karin Bengtsson Sjörs 018 -19 51 23

Litteraturtips;

Mångfaldsmarker – en naturlig resurs. HagmarksMistra/Centrum för biologisk mångfald, 2008.

Foto: Karin Bengtsson Sjörs

Restaurering och röjning i betesmarker och slåtterängar

Inför 2012 fördelade

Jordbruksverket extra medel till länsstyrelserna för information och rådgivning om restaurering av betesmarker och slåtterängar. Via rådgivning bör man kunna bidra till att röjningar genomförs på rätt sätt i marker som har fallit ur eller kommer att falla ur stödsystemet.

Målet är att öka arealen betesmarker och slåtterängar som hävdas i Uppsala län. På så sätt ökar chanserna att nå de regionala miljömålen inom miljömålet ett rikt odlingslandskap.

Vad har gjorts hittills?

Vi har letat fram lantbrukare som har betesmark eller slåtteräng där

Slåtterängar i Uppland

Slåtterängen har en mycket lång historia i vårt land. I ängens tidiga historia var intresset framför allt riktat mot de fuktiga markerna. Med tiden blev det allt vanligare med ängar på fastmark s.k. hårdvallsängar. Hårdvallsängen är vår artrikaste äng. I Uppsala län finns idag bara en bråkdel kvar av de ängar som fanns vid sekelskiftet 1900, som en följd av jordbrukets rationalisering. Endast 198 hektar äng med särskilda värden sköttes med hjälp av miljöersättning under 2011.

Jordbruksverkets inventering av jordbruksblock

Bakgrunden till inventeringen är att EU-kommissionen kritiserat Sverige för att gärdsstöd och i vissa fall miljöersättning beviljats för mark som enligt kommissionen inte var jordbruksmark, bl.a. på grund av för mycket träd och buskar och för litet fodervärde. I och med detta ändrade Sverige definitionen av vilka ängs- och betesmarker jordbrukare kan få gärdsstöd eller miljöersättning för och en omfattande inventering av samtliga jordbruksblock påbörjades.

ersättningsberättigad areal har minskat med mer än 1 hektar sedan 2009 då Jordbruksverket började inventera alla jordbruksblock. Fokus har legat på de marker som bedömts som mest värdefulla dvs. de med särskilda värden. Ett 30-tal lantbrukare kontaktades med erbjudande om rådgivning kring restaurering av området och möjligheter till ersättning för en sådan åtgärd. Vi har även tagit fram en broschyr om buskar och träd i naturliga betesmarker som vi delar ut till intresserade.

Intresset för en rådgivning i betesmarker och slåtterängar har varit stor. För de marker där naturvärden knutna till bete- och slåtterhävd fortfarande är så höga att stängsling och restaurering är motiverat ges möjlighet till ersättning för restaurering. De flesta fältbesöken har varit i betesmarker. Ofta är det unga löv- och barrträd som har kommit upp i betesmarkerna efter en längre tid med svag beteshävd. Flera våta strandängar liksom ett mindre antal igenväxande ängsmarker har också besökts.

Arbetet med information och rådgivning kommer att fortsätta även under 2013.

Karin Bengtsson Sjörs 018-19 51 23

Foto: Ylva Englund (Mnemosyne),
cc.flickr.com/Degeerelle
(Bastardsvärmare)

Exempel från en rådgivning i Brunnsvik på Söderön

Brunnsvik, som ligger på Söderön, består i dag av ett varierat landskap med ängar av olika typer som hävdas. Landskapet har en lång traditionell skötselhistoria, hög kalkhalt i marken och ett skärgårdsklimat som skapar förutsättningar för många växter och djur. Här har markägaren Nils Hydén restaurerat slåtterängar och gjort en betydelsefull insats för växter och insekter.

Nu är Nils intresserad att restaurera flera ängar i närheten av de artrika ängar som idag finns vid Brunnsvik. Vi gör en rundvandring och tittar på de olika ängarna som Nils vill restaurera. En rådgivare från länsstyrelsen kommer med tips och råd om hur restaureringar kan gå till samt hur Nils kan gå tillväga om

Slåtter på sidvallsäng:

Slåtter kan utföras med en motormanuell slåtterbalk eller en traktor med breda däck eller dubbelmontage. Man bör lämna en högre stubb höjd på våtare ängar för att vatten inte ska sugas in i växternas luftvävnader om marken översvämmas efter slåttern. Höbärgning kan göras genom att låta höet torka i strängar om väderlek tillåter detta. På det sätt gynnas fröspridningen. Var noggrann med att inte låta höet ligga för länge kvar för då kan ängens växter ta skada.

han vill söka stöd för restaureringen. En skriftlig sammanfattning av rådgivningen kommer också att skickas ut.

Stora Mossen - en sidvallsäng.

Området är en gammal mosse som har hävdats med slåtter under en lång tid. På storskiftekartan från 1761 beskrivs mossen så här: det är en stor mosse, ganska flank och nästan oduglig då den är rik på vatten. Eftersom tillväxten är så pass begränsad på mossar så kan det vara möjligt att man inte slog mossen varje år. Idag finns det 5 rödlistade fjärilsarter i området och sidvallsängar som hävdas kan få höga värden för många insekter. Slåtter och höbärgning är den skötsel som behövs på den här mossen. Ett restaureringsstöd är lämpligt för arbetet som krävs för att börja med slåttern.

Karin Bengtsson Sjörs 018-19 51 23

Slåtterdagbok

Nils Hydén gör anteckningar om sina observationer under sitt arbete med ängarna vid Brunnsvik. Följande kan läsas från mitten av maj "Under vistet tar jag mig också tid att

räkna igenom observationsytorna för Adam & Eva för att kunna följa utvecklingen (5 ytterligare observationsytor läggs till i år 2012). Antalet blommande plantor har ökat tydligt på de flesta av ytorna som det finns 2 års data på. Ökningen är mycket tydlig på Höladeängen där ju slåttern återupptogs 2010. Dessutom finns en tydlig ökning på högsta platån på Berget. Hävden på dessa delar har hållit på oförändrat sedan 2002/2003 och de första enstaka Adam & Eva dök upp på den här ytan omkring 2005.

Över åren har det i vart fall blivit klart för mig att Adam & Eva tar flera år på sig för att nyetablera sig. Mycket intressant är också den snabba ökning av antalet individer som nu syns på den ca 15m2 stora observationsytan Tallgrytan. Denna rensades från enbuskage och annat först omkring 2008 och började slåttras på allvar först då. Första åren efter slåttern kom det bara fram enstaka eller några stycken individer av Adam & Eva, nu i år 2012 är det något helt annat. För Höladeängen väcks också frågan om hur många som kommer att etablera sig här, låt säga fram till 2015, när ökningen så här långt inneburit nästan en fördubbling på två år?"

Nils Hydén, Brunnsvik

Foto: Ylva Englund

Utbetalningar av företagsstöd och projektstöd

I drygt fem år har möjligheten att ta del av Sveriges landsbygdsprogram för perioden 2007-2013 funnits. Via alla de stöd som beviljats har många förutsättningar och möjligheter för länets landsbygdsföretagare och – boende förbättrats eller förverkligats. Det kan vi också se genom alla de ansökningar om utbetalning inom företags- och projektstöd som kommer in till länsstyrelsen.

Tyvärr hör det till ovanligheterna att vi kan handlägga ansökningarna utan att behöva begära in kompletteringar. Detta tar tid och det gör att handläggningstiderna blir långa. Vi vet att det kan vara svårt att ha koll på alla underlag som måste skickas med er ansökan. För att alla ska få sina utbetalningar så snart som möjligt tänk på att:

Läsa noga i Anvisningen till ansökan om utbetalning, och använd checklistan som finns där. Anvisningen fick du tillsammans med beslutet om stöd, den finns också att hämta på Jordbruksverkets hemsida. Är du sedan tveksam är du alltid välkommen att kontakta oss. För att undvika avdrag och eventuella sanktioner: Ta bara med kostnader som är berättigade till stöd, läs noga i ditt beslut om stöd, och de bifogade villkoren.

Kompleta och korrekta ansökningar prioriteras i handläggningen!

Vanliga missar

Det vi kontrollerar är att en betalning faktiskt är genomförd. Det räcker därför inte med att betalningen är inlagd för bevakning där betalningen sker vid ett senare datum.

Betalningsbeviset ska vara en utskrift över genomförda betalningar. Det måste också synas till vilket plus- eller bankgironummer som beloppet har betalats.

Kom ihåg att skicka in alla sidor av fakturorna, samt alla följesedlar och offerter. Om du inte söker utbetalning för allt på fakturan, markera det du söker utbetalning för och stryk över det andra.

För projektstöd gäller också att ni ska bifoga ett nytt intyg om firmatecknare, om det gått mer än ett år sedan du sist skickade in intyget, eller om det skett förändringar. Du måste också bifoga inbetalningsbevis för all medfinansiering.

Håll koll på ditt klardatum (står i beslutet); kommer din utbetalningsansökan in efter klardatumet måste vi tyvärr avslå den.

Har du frågor eller funderingar angående ansökan om utbetalning är du välkommen att kontakta oss!

Lis Larsson, Linnéa Pettersson och
Betty Åhr

Landsbygdsgalan 2012

I år är det fjärde året som Landsbygdsnätverket anordnar en nationell Landsbygdsgala med

utdelning av Ull-baggar. Syftet är att visa all den kreativitet och företagsamhet som finns på landsbygden och som bidrar till målen i det svenska landsbygdsprogrammet. Priset, Ull-baggar, delas ut inom områdena landsbygdsprojekt, landsbygdsföretagare, landsbygdsinnovation, Leader, miljöstatsning, ungdomssatsning och integrationssatsning. Det är länsstyrelserna, Sametinget, Skogsstyrelsen, Leader och Jordbruksverket som nominerar projekt och företag till de sju olika kategorierna. En expertgrupp

beslutar sedan vilka av alla nomineringarna som går vidare till finalen, Landsbygdsgalan, som går av stapeln i Blå hallen i Stockholms stadshus i november. Uppsala län nominerade ett projekt i klassen integrationssatsning. Projektet heter Innovation landsbygd och det gick vidare till final! I nästa nummer av Gröna Bladet kan ni läsa om hur det gick i tävlingen – Blev det ära och en Ull-bagge. I Gröna Bladet nr 4 2011 kunde ni läsa om det projekt som vi nu hoppas ska vinna kategorin integrationssatsning.

Anna Anjou 018-195330

Nu läggs rören ner som ska ge bredband till Frösthult!

Utbyggnaden av bredband behöver ta fart i Uppsala län och det finns medel att söka via Landsbygdsprogrammet. Gröna Bladet åkte ut för att på plats träffa Jan Fredriksson, projektledare för "Bredband till Frösthult", vars projekt ligger rätt i tiden och som har fått stöd från länsstyrelsen.

Varför satsar Dunderbo vägsamfällighet på att bygga fibernät just nu?

Anledningarna är flera. När vi började diskutera saken för två år sedan fanns rapporter om att en del av kopparnäten skulle försvinna vilket blev en utlösande faktor, en annan bidragande orsak var behovet av högre Internet-kapacitet. Det är några eldsjälar som har varit särskilt drivande i projektet, bland andra

Foto: Karin Svanäng

David Larsson, en filmskapare som är beroende av bra uppkopplingar för sitt företagande.

Hur långt har ni kommit med arbetet?

Vi är snart klara med nerläggning av rören, den så kallade kanaliseringen. Det är ungefär 5 km nerlagt av knappt 6 km totalt. Sedan tar nästa moment vid som är själva fiberdragningen.

Kanalisation för fiber kan grävas ner antingen med vanlig grävmaskin, kabelplog eller kanalisationsborr. Kabelplogen till vänster på bilden plöjer ner upp till 300 meter slang per timme på stenfri åkermark och på 70 cm djup.
Foto: Jan Fredriksson

När beräknar ni vara klara att blåsa in fibern i ledningarna?

Vi siktar på att fibern ska komma på plats i september. Därefter kommer

det tidsödande arbetet med att svetsa ihop fiberändarna vid alla brunnar och skåp. Svetsningen är speciell eftersom den kräver vindstilla och dammfria förhållanden. Därefter kan fibern aktiveras och bredbandet fungera.

Hur har reaktionerna varit från de boende i bygden?

Vi har haft två möten i Bygdegården, ett där vi presenterade idén och ett nu i år när projektet drog igång.

Responsen från folket i bygden är överlag positiv. Men det som tar tid är bland annat avtal med markägare och annan formalia.

Har det blivit som ni tänkt eller har det kommit till saker under arbetets gång?

Den tänkta sträckningen för ledningen skiljer sig från den som vi nu har lagt ner beroende på markförhållanden och vilka fastigheter som varit intresserade

att ansluta sig. Vi har lagt till fler anknäppningspunkter än vi hade tänkt. I dagsläget är det 27 fastigheter som ska ansluta sig men i stort sett alla fastigheter som ledningen passerar, totalt 50 hushåll, har möjlighet att gå med framöver om man inte ansluter sig nu direkt. Jan avslutar samtalet med att betona att detta ändå är rätt satsning som har framtiden för sig!

Karin Svanäng 018-19 52 24

Vattnets betydelse i jordbrukslandskapet

Vattnets betydelse för landskapet kan inte överskattas. I meandrande vattendrag och i våtmarker renas vattnet effektivt från näringsämnen. Naturliga, opåverkade vatten hyser en stor biologisk mångfald. För människan har vattenmiljöerna stort socialt värde. Människans civilisation har utvecklats i samklang med vatten. I vackra landskap med stora kultur- och naturvärden stressar man

av, finner frid och får kontakt med sitt förflutna.

De senaste 200 åren har tre fjärdedelar av allt ytvatten i södra Sverige försvunnit. Odlingsbar mark har torrlagts till gagn för en rationell jordbruksproduktion. Philip Wolf formulerade det redan 1956, i sin bok "En utdikad civilisation", på följande sätt: "Paradoxalt nog är det just nutidens rationellt drivna jordbruk - samma jordbruk, som möjliggjort folkökning och höjd levnadsstandard - som med tiden också genom sin begränsning blir det största hotet mot vår civilisation". Rent vatten är kanske inte längre en självklarhet ens

i Sverige.

Oönskat vatten i landskapet är å andra sidan ett gissel som skadar jordbruksmarken. Det kan leda till massförökning av stickmyggor eller sprida vattenburna sjukdomar. Jorderosionen ökar med jordförlust, grumling och övergödning som följd.

Idag har vi möjlighet att delvis återskapa vattenbiotoper i jordbrukslandskapet. Genom att anlägga våtmarker kan man fördröja vattnet i landskapet med ekologiska och ekonomiska vinster som följd. Det räcker med några buskar och träd för att göra små vattendrag

Där vattnet skuggas av träd och buskar växer inte vattendraget igen och träd längs vattendraget utgör ett effektivt erosionsskydd.

Foto: Gunilla Lindgren

intressanta för däggdjur, kräfter och fåglar.

Åtgärder inom lantbruket, i kombination med förbättrade enskilda avlopp, har stora möjligheter att radikalt förbättra

vattens ekologiska status i jordbrukslandskapet. Ett första steg kan vara att vandra utmed ett vattendrag. Greppa Näringen, ett kunskapsprojekt som drivs bland annat av LRF och Jordbruksverket,

erbjuder vattendragsvandringar där idéer och fakta kan bollas mellan deltagarna. Det kan vara en utmärkt början till ett bättre vatten!

Gunilla Lindgren 018-19 50 15

Mygg i nedre Dalälvsområdet

Stora problem att lösa.

Nedre Dalälvsområdet har under en längre tid återkommande plågats av massförekomst av översvämningsmygg.

Översvämningsmyggen upplevs som mer "aggressiva" än andra mygg och kan kläcka fram flera generationer under en sommar. Myggen förekommer i sådana mängder att påverkan på människors livskvalitet och hälsa är betydande. Även djurhälsan och möjligheter till näringsverksamhet påverkas. Efter förra årets "myggfria" sommar så blev årets situation åter ohållbar.

Orsakerna till massförekomsten av mygg är inte klarlagda, men det finns teorier om att vattenregleringen samt den ökade igenväxningen av älvnära områden på grund av att hävden upphört, kan vara bidragande faktorer. Årligen bekämpas stora arealer våtmarker med bekämpningsmedlet Bti. Bekämpningen lindrar myggplågan temporärt, men minskar inte myggmängden på lång sikt. För att minska behovet av bekämpning i framtiden behövs andra åtgärder..

Lokal delaktighet

Sedan våren 2011 arbetar de berörda länsstyrelserna med ett projekt med målet att långsiktigt

Puppor och mygglarver. Foto: Mats Forshlund.

begränsa massförekomsten av översvämningsmygg. Projektet heter Människor, mygg och natur vid nedre Dalälven och arbetet är utformat som en regional landskapstrategi. En landskapsstrategi försöker titta på alla faktorer som påverkar landskapet och hur dessa samspelar kring en specifik fråga. Arbetet karaktäriseras av lokal delaktighet. Drivkraften i projektet är tre arbetsgrupper där boende i området tillsammans med projektledarna har diskuterat och tagit fram idéer på vad som skulle kunna förbättra myggsituationen. Deltagarnas erfarenheter och egna observationer är nödvändiga för att kunna prioritera vilka åtgärder som man

bör jobba vidare med. Åtgärderna kan delas upp i två huvudspår. Ett med inriktning mot åtgärder för att förhindra översvämningsmygg som ger kläckning av mygg och det andra mot åtgärder för att öppna upp landskapet och förhindra igenväxning.

Kunskap samlas in

Eftersom kunskapen om hur olika faktorer påverkar produktionen av översvämningsmygg är begränsad består arbetet av att, via uppdrag till olika forskare, undersöka och sammanställa fakta om möjliga åtgärder. Bland annat pågår arbeten med sammanställa vilka åtgärder som används internationellt, en

analys av flödena i Dalälven i relation till översvämningar som ger mygg, ett arbete där man tittar på om åtgärder i älven skulle kunna hjälpa till att undvika vissa översvämningar i Färnebofjärden samt en analys av vad problemen med myggen kostar samhället.

Kan en återupptagen hävd ge färre mygg?

En av de faktorer som flera av deltagarna tror kan bidra till att det blir mycket mygg är att stora arealer älvnära ängsmarker som längre tillbaka nyttjades för slåtter och bete numera växer igen. Många diskussioner om hur man skapar förutsättningar för, och praktiskt skulle kunna återuppta hävden i området, har förts i den arbetsgrupp som jobbar med dessa frågor. På initiativ av gruppen pågår i sommar ett forskningsprojekt om hävdens betydelse för produktionen av översvämningssmyggor. Två forskare från Uppsala universitet jämför

mängden mygglarver som produceras på ängsmarker som hävdas med bete eller slåtter, med den mängd som produceras på närliggande likvärdiga marker som inte nyttjas. Preliminära resultat från försommaren visar att det verkar finnas färre mygglarver på de hävdade områdena. I höst kommer resultaten från de fortsatta undersökningarna sammanställas och först då kommer vi kunna få svar på om det produceras färre myggor på hävdade marker. Kanske skulle en storsatsning på en återupptagen hävd tillsammans med andra åtgärder på sikt kunna förbättra situationen för de som bor och verkar i Nedre Dalälvsområdet.

Om du har frågor eller skulle vilja vara med i arbetet får du gärna höra av dig!

Mer information om den regionala landskapsstrategin hittar du på: www.människor-mygg-natur.se

Ingemar Lindquist 018-19 52 17

Hävdade marker -kanske en del av lösningen? Foto: Ingemar Lindquist.

Foto: Fredrik Söderman

Anläggande av våtmarker och fosfordammar

Länsstyrelsen arbetar aktivt med att få till stånd nya våtmarker och s.k. fosfordammar. Våtmarkerna är bra för att minska näringsläckaget till vattendrag, sjöar och hav. De gynnar även den biologiska mångfalden.

Fosfordammar är en särskild typ av våtmark som är speciellt anpassad för sedimentation av jordpartiklar. Eftersom det mesta av fororn är bundet till jordpartiklarna minskas därmed transporten av detta till vattensystemen. Länsstyrelsen

har tilldelats extra medel under en tvåårsperiod för uppsökande verksamhet. Vi vill gärna få fler intresserade inom områden med hög andel jordbruksmark, men det hindrar inte att även andra områden är intressanta. Maximal stödandel för anläggning av våtmark och fosfordamm är som regel 90 %. Takbeloppet för vanlig våtmark är 200 000 kr/ha medan det för fosfordamm i höst höjts till 400 000 kr/ha.

Om du vill ha ett besök för att titta på möjligheten av att anlägga en våtmark eller fosfordamm på din mark så hör av dig till oss.

Paul Karlsson 018-195371

Fredrik Söderman 018-195103

Underhåll av diken och vattendrag

Den här sommarens rikliga nederbörd har åter påmint oss om behovet av underhåll av diken och vattendrag. Vissa dikessträckor berör bara enskilda fastigheter medan andra är gemensamma för två eller flera. De gemensamma kan vara gränsdiken eller samfälligheter tillkomna genom en förrättning. De flesta sådana har bildats från slutet av 1800-talet fram t.o.m. 1950-talet och har olika benämningar som t.ex. diknings-, vattenavlednings- eller sänkningsföretag. Numera använder vi ofta begreppet

markavvattningsföretag för alla dessa. Ett smärre antal har bildats under de senaste 30-40 åren och har då i huvudsak gällt fördjupningar av äldre företag och rörläggningar.

Företag i länsstyrelsens arkiv

Samtliga markavvattningsföretag som tillkommit genom en förrättning finns arkiverade på länsstyrelsen eller, beträffande de allra äldsta företagen, lantmäteriet. I länsstyrelsens arkiv finns cirka 2000 företag arkiverade. Ett exemplar av handlingarna ska också finnas hos någon av delägarna i företaget. Antalet delägare i företagen varierar från en enda upp till ett par hundra. Ibland har det inte varit någon aktivitet på många år och en

del markägare vet inte om att de är delägare i ett företag eller vad som gäller för detta. Länsstyrelsen kan ta fram utdrag ur handlingarna, t.ex. kostnadsfördelningslängd och utlåtande. Dessa talar bl.a. om vad som gäller för den framtida skötseln av företaget. Plankartorna finns numera skannade och kan översändas digitalt. Förhoppningsvis kan länsstyrelsen framöver få möjlighet att skanna även annat intressant material ur handlingarna som t.ex. profilritningar och fördelningslängd.

Rättighet och skyldighet att underhålla markavvattningsföretagen

Generellt gäller att det finns en rättighet och skyldighet att underhålla alla markavvattningsföretag till fastställda dimensioner. Detta gäller tills det finns en dom på att företaget ska upphöra eller ombildas. För att väcka liv i ett slumrande företag krävs att någon/några av delägarna kallar till ett sammanträde så att en ny styrelse kan väljas och behovet av rensning utredas.

Rensning av övriga diken och bäckar

Rensning av lösa sediment, nedrasat material och vegetation i diken får ske till tidigare upptaget djup. För djupare grävning krävs tillstånd. Rensning av bäckar bör ske i samråd med länsstyrelsen.

För mer information eller om du behöver något utdrag ur vårt arkivmaterial kan du höra av dig till någon av oss.

Paul Karlsson 018-19 53 71
Sara Andersson 018-19 51 42

Foto: Sara Andersson

Enskild rådgivning i ekologisk produktion

Nu finns det finns möjlighet att få kostnadsfri rådgivning för omläggning eller utökning av ekologisk produktion i växtodling eller djurhållning. Rådgivningen utförs av ekologiska rådgivare på HS Konsult AB.

Kontakta Sofia Äng,
sofia.ang@hushallningssallskapet.se
018-560408, 0704 237525

Kurs i regeldjungeln ekologisk produktion

HS Konsult kommer att ordna tre kurser i regelverket för ekologisk produktion. Syftet är att det ska bli lättare för dig som lantbrukare att följa regelverket och uppdatera dig på nya regler. Vi kommer också att diskutera bakgrunden till regelverket och vanliga fel vid kontroll.

Kursen vänder sig till dig som har ekologisk växtodling samt:

- Mjölk -producerande djur
- Nöt och/eller lamm produktion
- Gris, slaktkyckling eller ägg -produktion

Vi kommer att bjuda in representanter från certifieringsföretagen, länsstyrelsen och/eller KRAV. Från HS Konsult kommer ekologiska rådgivare inom djur och växtodling att vara med.

Var: Kurserna hålls i Stockholms län, beroende på var ni som kommer att delta finns. **När:** hösten 2012

Välkommen in med en intresseanmälan!

Anmälan: Sofia Äng, rådgivare HS Konsult. Tel. 018-56 04 08, 0704 23 75 25 eller
sofia.ang@hushallningssallskapet.se

Kostnad: 300 kr exklusive moms och förtäring.

Förbättrad vattenkvalitet i Tämnråns och Olandsåns avrinningsområden

Länsstyrelsen och Greppa Näringen inbjuder till kurs för lantbrukare där markpackning och dränering är i fokus. Ett år som detta då åkermarkernas dräneringar satts på hårda prov har frågan aldrig varit mer aktuell. Hur underhåller man dräneringen, ekonomi och varför? Hur påverkar allt tyngre och större maskiner markens struktur och hur återställer man en packad jord? Vad ska jag tänka på vid nyinvestering?

Camilla Persson från Växtråd hjälper oss med svaren.

Kursen är kostnadsfri och öppen för alla som är intresserade!

Tärnsjö församlingshem 24 Oktober 9,30-12 och Ekeby bygdegård Alunda 25 Oktober 9,30-12

Anmälan senast den 19:e oktober till: Ann-Sofie Björklin
018-19 51 43 eller ann-sofie.bjorklin@lansstyrelsen.se

Foto: Morgan Johansson

Våtmarkskurs

Lär dig mer om våtmarkers och fosfordammars nytta! Under kursen får du handfast information om hur du söker tillstånd, får bästa miljönytta och största glädje av din våtmark och fosfordammar.

Kursen består av en föreläsning och ett fältbesök. Under föreläsningen kommer vi att gå igenom bl.a. vattnets värden, bakgrunden till vattenproblematiken samt vilka åtgärder man kan göra. Speciellt inriktar vi kursen på hur våtmarker och fosfordammar anläggs, sköts och finansieras. Efter kursen har du med dig konkret information om hur du kan gå vidare och var du kan få finansiering till din våtmark/fosfordamm.

Kursen kommer att äga rum vid två tillfällen

Tillfälle 1: 24 oktober 13-17. **Plats:** Tärnsjö församlingshem.
Tillfälle 2: Tid: 25 oktober 13-17. **Plats:** i Enköpingsområdet.
Vi bjuder på fika.

Kurserna är kostnadsfria och öppna för alla intresserade

Anmälan och frågor: Morgan Johansson 0500-49 21 21,
morgan@naturvardsgruppen.se. **Anmälan görs senast den 20 oktober!**

Greppa Näringen grundkurser kombinerad med Studiebesök

Lär dig mer om effektiv användning av växtnäring och växtskyddsmedel - kunskaper som förbättrar både gårdens ekonomi och miljön! Greppa Näringen hjälper dig på vägen. Lantbruket och miljön är i fokus och vi erbjuder föreläsningar och studiebesök där vi bland annat kommer att diskutera om växtnäringsfrågor, bekämpningsmedel och utfodringsfrågor.

Kursen består av en dag på sal och en halv dags studiebesök. Kursen kommer att äga rum antingen vecka 46 eller vecka 47. Kurstillfällen på sal ska vara i Uppsala och studiebesöket hos Håkan och Teri Lee Eriksson (2010 års vinnare av WWFs Östersjöpris), Wiggeby gård på Färingsö i Ekerö kommun

Kurserna är kostnadsfria och öppna för alla intresserade. Om minst 5 personer efterfrågar kollektiv resa från Uppsala ordnar länsstyrelsen med bussresa till och från Wiggeby gård.

Anmälan och frågor: Asnaketch Woldetensaye, 018-19 52 03 alt. 0762-35 12 71. E-post greppanaringen.uppsala@lansstyrelsen.se **Anmälan:** senast den 5 november 2012

Ta chansen att träffa och utbyta erfarenheter med kollegor och forskare. Vägbeskrivning, exakt datum och mer information fås vid anmälan.

Satsa på småskalig livsmedelsförädling

Funderar du på att starta upp med småskalig livsmedelsförädling? Eller är du redan igång och vill utöka eller bygga nya lokaler, slakteri, mejeri, tillverkning av marmelad, gårdsbutik eller bara sälja varor direkt till kund?

HS Konsult AB erbjuder viss kostnadsfri rådgivning runt din affärsplan/ekonomi/produktionsupplägg, livsmedelslagstiftning eller byggnation av livsmedelsgodkända lokaler. Hör av dig till oss och för mer information och bokning av rådgivning.

Under hösten kommer vi även hålla kurser i vad som gäller vid egen köttförsäljning och förädling. Håll utkik på vår eller Länsstyrelsens hemsida eller kontakta oss redan nu för en intresseanmälan.

www.hushallningssallskapet.se/hskonsult

Agneta Pettersson 019-603 27 23, Karin Bergkvist 018-56 04 25, Sofia Äng 018-56 04 08

Hästkörning i det moderna lantbruket

En kurs i praktiskt handhavande och körning med häst i det moderna lantbruket uppdelad på tre heldagar hos Rolf Arvidsson och hans Ardennerhästar i Lundäng, Gimo. Medverkar gör också Janne Lundell. Den här kursen vänder sig både till dig som har erfarenhet av hästar, men inte jobbat så mycket med körning med redskap, samt till dig som inte jobbat med hästar tidigare. Under kursens tre heldagar får du bland annat träning i hästhantering, selning, inställning av redskap, arbetsupplägg och körning.

När: 22 september, 20 oktober samt 10 november på Lundäng, Gimo. Välkommen att delta även om du inte kan närvara vid första tillfället. **Deltagaravgift** för hela kursen 500 kr exkl moms. I mån av plats går det också bra att delta enstaka träffar. **Info & anmälan:** 0705-73 43 23 alt. kurser@avenus.se.

Foto: [cc.flickr.com/Brandsvig](https://www.flickr.com/photos/Brandsvig/)

Vill du ha tillgång till ett fungerande bredbandsnät?

LRF Mälardalen arrangerar tillsammans med länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala län och Studieförbundet Vuxenskolan en kostnadsfri kurs, som är tänkt att under sex kurstillfällen informera om allmänna förutsättningar/teknik, villkor för statliga bredbandsstöd, projektplanering, lantmåterifrågor, ekonomi och upphandling, samt praktiskt genomförande av en utbyggnad.

Kursen vänder sig till företagare och privatpersoner boende på landsbygden i Stockholms och Uppsala län, där tillgång till fast bredbandsnät är begränsat eller inte alls tillgängligt.

Kursdeltagande kommer att drivas som studiecirkel i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan och genomförs länsvis under perioden november 2012 – april 2013. Deltagande blir kostnadsfritt.

Mer information om kursen och möjlighet att anmäla sig till kursen ges via LRF Mälardalens hemsida www.lrf.se/malardalen

Från humle till öl

För dig som vill starta microbryggeri erbjuds nu intressanta föreläsningar!

Foto: cc.flickr.com/Eggib

- Närke Kulturbryggeri berättar om sin verksamhet och bjuder på lite smakprov. Bryggeriet har erövrat priser för sitt arbete.
- Välrenommerade Trädgårdsrådgivare Kirsten Jensen, Länsstyrelsen Västra Götaland, har drivit projekt med humle som tema och berättar om hur de lyckats
- Humleodling och framtagning av humle som matchar våra behov. Else-Marie Strese vi Nordiska museet/Genbanken Julita berättar.

Avgift: 100 kr exkl. moms och förtäring. Faktureras. **Tid:** torsdag den 11/10 2012. **KVÄLLSTID.** **Plats:** Bryggeriet, Närikes Kulturbryggeri. www.kulturbryggeri.se **Anmälan senast 1 oktober**, till AnnaKarin Landin, tel. 070-329 17 96, annakarin.landin@hush.se. **Anmälan är bindande.**

Svampodling på ved

Odling av cellulosanedbrytande svamparter som ostronskivling och shiitake är en energisnål, läckagefri och giftfri livsmedelsproduktion. Råvaror är billiga material som halm och gallringsvirke. Restprodukterna efter odling är utmärkta som jordförbättringsmedel.

När: Kursen ges vid två tillfällen. Lördag den 6 oktober samt lördag den 13 oktober. **Plats:** Hällens Gård i Hågaby, Uppsala. **Deltagaravgift:** 200 kr exkl moms. Anmälan senast 30 september. **Info & anmälan:** 0705-73 43 23 alt. kurser@avenus.se.

Foto: cc.flickr.com/Dominics'pics

Odling och förädling av frukt

Under hösten kommer kurser inom ekologisk odling av rabarber samt förädling av frukt att genomföras. Datum och lokal är under planering. Håll utkik i Kalendariet på Länsstyrelsen i Stockholms webbplats

www.lansstyrelsen.se/stockholm

Mjölksyra grönsaker

Under en heldag lär du dig grunderna i mjölksyrejäsning.

Medverkande är Hushållningssällskapets rådgivare och företaget Solsyran, ett mjölksyrefermenterande företag som lär ut knepen. www.solsyran.se

Vi vänder oss till producenter som vill vidareförädla produkter.

Max deltagarantal 12 st. **Tid:** Preliminärt tisdag den 23 oktober 2012. Heldag.

Plats: Ej bestämd. **Avgift:** 300 kr exkl. moms och förtäring. Faktureras.

Anmälan senast 1 oktober, till AnnaKarin Landin, tel. 070-329 17 96, annakarin.landin@hush.se **Anmälan är bindande.**

Sparsam körning

För att minska bränslekostnaderna och öka effektiviteten vid körning av lantbruksmaskiner kommer lantbrukare att kunna ta del av kurser i sparsam körning redan under hösten 2012 samt under 2013. I kursen ingår körmoment med handledare, teori samt uppföljning.

När: inom kort! Läs mer om datum i kalendariet på www.lansstyrelsen.se/uppsala Intresseanmälan: karin.svanang@lansstyrelsen.se

Energieffektivisering på gården!

Inom projektet Greppa Näringen finns nu möjlighet att få rådgivning inom energieffektivisering. Rådgivningen kommer att ske både enskilt och i grupp och ska ge dig som lantbrukare kunskap om energianvändning i företaget samt hur olika åtgärder kan minska energianvändningen och därmed kostnaderna framöver. Rådgivningen kommer att utföras av kunniga rådgivare.

Den enskilda rådgivningen vänder sig till lantbrukare som har mer än 25 djurenheter. Till grupprådgivningarna är alla intresserade lantbrukare välkomna. **Låter detta intressant? Hör av dig till Asnaketch Woldetensaye**, tfn; 018 – 19 52 03 eller e-post; asnaketch.woldetensaye@lansstyrelsen.se för mer information.

Nya medarbetare på Landsbygdsenheten

Gustav Eskhult

Ingrid Naeslund

Johan Lundberg

Lisen Hamring

Tim Gustavsson

Karin Näsbom

Jordbrukarstöd

Namn	Telefon	Arbetsuppgifter
Anders Liberg	195236	Kulturmiljöer, handläggning
Ann-Sofie Björklin	195143	Ekologisk produktion
Asnaketch Woldetensaye	195203	Handläggning, miljöskyddsåtgärder, kompensationsbidrag
Cecilia Käll	195219	Åtagandeplaner
Gustav Eskhult	195121	Återkrav
Håkan Wängstrand	195014	Handläggning, fältkontroll, mångfaldsträda, fågelåker
Inga Holm	195335	Handläggning, brukarskifte
Ingrid Naeslund	195011	Återkrav
Ing-Marie Josefsson	195350	Handläggning
Jessika Nyman	195124	Kontrollsamordnare areal, handläggning, fält- och djurkontroll
Johan Lundberg	195191	Handläggning, fältkontroll
Kalle Näslund	195133	Blockkartor, blockredigering
Karin Bengtsson Sjörs	195123	Betesmarker och slåtterängar, åtagandeplaner, rådgivning
Karin Näsborn	195186	Handläggning, fältkontroll
Lisel Hamring	076-106 2757	Ängs- och betesmarksinventering
Lovisa Lanneborn	195127	Tvårvillkor, fält- och djurkontroll
Malin Gunnerhed	195106	Handläggning, vallstöd, överloppsbyggnader, alléer, gärdesgårdar, våtmarker.
Margaretha Nilsson	195365	Samordnare utbetalning
Maria Fors	195069	Handläggning
Maria Sillén	195104	Samordnare handläggning, minskat kväveläckage
Martina Dernroth	195313	Samordnare natur- och kulturmiljöer, restaurering bete/slätter, rovdjursstängsel
Paul Karlsson	195371	Våtmarker, markavvattnings
Tim Gustavsson	195018	Åtagandeplaner
Tove Åsberg	195063	Tvårvillkor, fält- och djurkontroll
Ulf Rosendahl	195362	Fältkontroll, förvärvstillstånd, sprutbehörighet, skyddszoner
Åse Nilsson	195054	Kontrollsamordnare djur och tvårvillkor, CDB-, areal- och tvårvillkorskontroller

Företags- och projektstöd

Namn	Telefon	Arbetsuppgifter
Anna Anjou	195330	projektstöd, kompetensutveckling
Ann-Sofie Björklin	195143	Samordnare Greppa Näringen, rådgivning
Asnaketch Woldetensaye	195203	Greppa Näringen, kompetensutveckling klimatpåverkan, ingen övergödning, giftfri miljö
Betty Åhr	195003	Utbetalning företagsstöd
Karin Svanäng	195224	Energi och klimat, bredband
Linnéa Pettersson	195391	Utbetalning företags- och leaderprojektstöd
Lis Larsson	195175	Utbetalning projektstöd
Margareta Insulander	195379	Samordnare företags- och projektstöd
Sara Norman	195222	Utbetalningar företagsstöd

Nästa nummer av Gröna Bladet kommer i **december!**

Vill du ha Gröna Bladet med e-post? Maila ditt namn, e-postadress och kundnummer till: anna.anjou@lansstyrelsen.se

Landsbygdsenheten, 751 86 Uppsala, Besöksadress: Hamnesplanaden 3, www.lansstyrelsen.se/uppsala

Tel: 018 - 19 50 00. Fax: 018-19 52 07

(E-postadresser till personal på Länsstyrelsen: fornamn.efternamn@lansstyrelsen.se)

Ansvarig utgivare Helene Holstein. Redaktion: Anna Anjou. Omslagsbild & layout: Ylva Englund.

Gröna Bladet är ett informationsmaterial från Länsstyrelsen i Uppsala län.